

Uchwała Nr 14.864.2025

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 22 lipca 2025 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

- I. Stwierdza nieważność uchwały Nr XV/106/2025 Rady Miejskiej w Golinie z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Golina dla publicznych i niepublicznych szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego, w części obejmującej w § 8 ust. 2 wyrażenie brzmieniu: "*w którym określony jest kontrolowany podmiot, przedmiot kontroli oraz termin jej przeprowadzenia*", z powodu sprzeczności z przepisami wskazanymi w uzasadnieniu do uchwały.
- II. Stwierdza, że uchwała Nr XV/106/2025 Rady Miejskiej w Golinie z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Golina dla publicznych i niepublicznych szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego, została podjęta z naruszeniem przepisów prawa wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.
- III. Uznaje, że naruszenie w pkt II ma charakter nieistotny.

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała doręczona została tutejszej Izbie w dniu 3 lipca 2025 r. Rada Miejska w Golinie powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych określiła tryb udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Golina dla publicznych i niepublicznych szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr XV/106/2025 Rady Miejskiej w Golinie z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Golina dla

publicznych i niepublicznych szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 22 lipca 2025 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należą sprawy edukacji publicznej. Zadaniem oświatowym gminy jest, jak stanowi art. 11 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.), zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej w przedszkolach oraz w innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 32 ust. 2, a także w szkołach, o których mowa w art. 8 ust. 15.

Zadania oświatowe jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej, stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 439) są finansowane na zasadach określonych w tej ustawie oraz w ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, z późn. zm.).

W myśl art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, termin przekazania informacji o liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, uczniów objętych branżowym szkoleniem zawodowym lub słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o których mowa w art. 34 ust. 2, oraz termin i sposób rozliczenia wykorzystania dotacji.

Działając w oparciu o dyspozycję zawartą w wyżej wymienionym przepisie, Rada Miejska w Golinie podjęła przedmiotową uchwałę.

Oceniając postanowienia badanej uchwały Kolegium Izby stwierdza, co następuje.

W 8 ust. 2 uchwały Rada Miejska w Golinie postanowiła, że *"Podstawę przeprowadzenia kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji przez szkołę, przedszkole, oddział przedszkolny lub inną formę wychowania przedszkolnego stanowi pisemne imienne upoważnienie wydane przez Burmistrza Golicy, w którym określony jest kontrolowany podmiot, przedmiot kontroli oraz termin jej przeprowadzenia."*

W ocenie Kolegium Izby, stanowienie o treści upoważnienia do przeprowadzania kontroli pozostaje poza kompetencjami normotwórczymi wyznaczonymi organowi stanowiącemu przez przepisy ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, które podlegają ścisłej wykładni językowej i nie mogą prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia, materii w nich niewymienionych.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 11 grudnia 2000 r., sygn. akt U 2/00, stwierdził, że termin „tryb” w języku polskim rozumiany jest m.in. jako „ustalony porządek, zwyczaj

załatwiania określonych spraw; metoda postępowania; sposób; system". Natomiast termin „tryb” w języku prawniczym oznacza najczęściej procedurę rozpatrywania określonych spraw.

Ustawodawca w art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych zawarł upoważnienie do ustalenia m.in. trybu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji. Zważywszy, że termin „kontrola” jest rozumiany jako porównanie stanu faktycznego ze stanem wymaganym, to zwrot: „ustala tryb kontroli” na gruncie ww. przepisów należy rozumieć jako określenie zasad i sposobu postępowania w trakcie czynności kontrolnych, czyli tzw. porównawczych. Do tak określonych zasad i sposobu procedowania kontrolnego nie można zaliczyć regulacji zawartych w § 6 ust. 3 uchwały.

W ocenie Kolegium brak jest podstaw do stanowienia przez organ stanowiący o wymogach „technicznych” czy też formalnych, które powinny być spełnione w procesie kontroli. Właściwym organem do określenia ww. spraw związanych z kontrolą wykorzystania udzielonych dotacji jest organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, który określa plany kontroli, udziela upoważnienia do kontroli właściwym pracownikom oraz bada dokumentację dotyczącą rozliczenia dotacji.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Izby postanowiło stwierdzić nieważność w § 8 ust. 2 badanej uchwały w części obejmującej wyrażenie: „w którym określony jest kontrolowany podmiot, przedmiot kontroli oraz termin jej przeprowadzenia”.

W postanowieniu § 1 uchwały określono zakres uchwały w następujący sposób: „Ustala się tryb udzielania i rozliczania dotacji oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Golina dla publicznych i niepublicznych: szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, w tym zakres danych które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, a także termin przekazania informacji o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno – wychowawczych, uczniów objętych branżowym szkoleniem zawodowym lub słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz termin i sposób rozliczenia wykorzystanej dotacji.”. W treści wniosku o udzielenie dotacji stanowiącego załącznik Nr 1 do badanej uchwały w części B wymieniono wszystkie rodzaje jednostek oświatowych należących do zadań gminy, tj. szkoły, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, natomiast w tabeli zamieszczonej w części C pkt I tego załącznika zażądano podania liczby uczniów uczęszczających do przedszkola, oddziału przedszkolnego przy szkole podstawowej i innej formy wychowania przedszkolnego, natomiast pominięto uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej. Zatem załącznik Nr 1 do uchwały w tej części nie jest spójny wewnętrznie oraz nie jest spójny § 1 badanej uchwały.

W ocenie Kolegium Izby ww. nieprawidłowość w zakresie niespójności zapisów uchwały i załączników do niej stanowi nieistotne naruszenie prawa.

Dodatkowo Kolegium Izby podnosi, że w § 1 badanej uchwały popełniono omyłkę pisarską, gdyż Rada Miejska postanowiła, że uchwała określa m.in. termin przekazania informacji o liczbie uczniów w tym objętych branżowym szkoleniem zawodowym lub słuchaczy kwalifikacyjnych

kursów zawodowych, tj. dane dotyczące uczniów szkół prowadzonych przez powiat, natomiast w dalszych częściach uchwały i załącznikach do uchwały nie odnosi się do uczniów tych szkół.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu

/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze, w pkt I, przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.